

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091
0301 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Iver Øfsti Tanem, +47 73 19 92 21

Supplerende innspill til revisjon av Lundesokna og Holta etter befaringen den 30.9.2021

Vi viser til muligheten, gitt under befaringen den 30.9.2021, til å komme med supplerende uttalelse til revisjonen av reguleringene i Lundesokna og Holta.

I vår uttalelse datert 31.8.2020 skriver vi at «*Roppa framstår som den klart største og viktigste gyteelva for ørret i Samsjøen. Her mener Vitenskapsmuseet at det bør bygges fisketrapp, eventuelt sprenges ut trapper/høler i berget slik at gytefisk får tilgang til elva selv om vannstanden i Samsjøen er lav. Roppa ligger innenfor verneområdet og man ønsker generelt ikke inngrep som vil berøre verneverdiene. Et bedre alternativ vil være å stille krav om fyllingsgrad i sjøen som ivaretar fiskevandring opp i elvene. Denne må holdes fra hekketiden på våren, gjennom sommeren og til gytevandringen for fisk er over på høsten*»...

Etter befaringen stiller Statsforvalteren spørsmålstegn til om Roppa naturlig har vært en gytebekk for Samsjøen. Forsidebildet på revisjonsdokumentet (se fig 1) viser utløpet av Roppa til Samsjøen. Her vises også vanskelige oppgangsforhold for fisk.

Figur 1: forsidebilde fra revisjonsdokumentet for Lundesokna. Bildet viser utløpet av Roppa til Samsjøen. Her vises også vanskelige oppgangsforhold for fisk.

Statsforvalteren antar at HRV er ved torvkanten på svaberget sentralt i bildet. Samsjøen er regulert med en oppdemming på 3,1 meter og en senkning på 10,6 meter. I bildet kan man anta en høydeforskjell mellom torvkanten og vannflata på om lag 3 meter (dvs. det oppdemte intervallet i reguleringen) og at vannflate her tilnærmet er i «naturlig tilstand». På befaringen la vi også merke til at mange bekker som drenerte til sjøen tilsynelatende var «klippet av» med dårlige lagte kulverter under veien. Dette berører 13 større og mindre bekker, og potensielt er det flere kilometer med tapt gyteareal for ørret som følge av dette. Størst potensial av disse har Gauldalsbekken, Langbekken og Nognilla helt sør i Samsjøen. NTNU Vitenskapsmuseet har imidlertid i naturhistorisk rapport 2018-1, skrevet at også disse tre nevnte bekkene har naturlige vandringshindre i nedre deler mot sjøen og at de dermed ikke har betydning som gytebekker. Disse vandringshindrene vises ikke på flyfoto og er heller ikke beskrevet nærmere i rapporten.

Hva man velger å gjøre- og hvor man eventuelt starter for å styrke fiskebestandene i regulerte vann, vil ikke være en del av revisjonen, men vil komme som følge av naturforvaltningsvilkårene. Vi skrev imidlertid i vår første uttalelse at vi ønsket krav om fyllingsgrad om høsten for å ivareta fiskevandring. Skal dette være ivaretatt for Roppa, må Samsjøen omtrent være på HRV. Vi er usikre på om dette er hensiktsmessig når man også tar samfunnsoppdraget til TrønderEnergi i betraktning. Gjennom naturforvaltningsvilkårene kan vi pålegge TrønderEnergi å gjennomføre tiltak i strandsonen både i Roppa og i andre gytebekker, som sikrer oppgang av fisk på et større spekter av reguleringshøyder. Vi ønsker imidlertid å beholde kravet om fast vannstand gjennom hekkeperioden for fugl som nevnt i uttalelsen fra 31.8.2020.

På befaringen ble det ved samløp Holta-Kusma diskutert vårt ønske om vannføring i Holta. Grunneiere poengterte at de ikke var interessert i å få tilbake vannføringen i Holta på grunn av at de, etter reguleringen, hadde tatt i bruk- og dyrket arealer langs elva som tidligere var sterkt flompåvirket. Statsforvalteren vil understreke at vi aldri har diskutert naturlig vannføring i Holta, men en minstevannføring som vil kunne ivareta økologien i- og langs vassdraget. Vannmengden vil bli så liten at den ikke kommer i konflikt med andre interesser i området, bortsett fra regulanten sine. Fordelene er at dette vil styrke det biologiske mangfoldet langs Holta generelt og sikre overlevelse av rogn og yngel av anadrom fisk de nederste 350 meter før samløp med Gaula spesielt. Man må også ta høyde for at restfelt i perioder ikke nødvendigvis leverer vann som før. Vi opplever stadig hyppigere tørkeperioder om sommerne, og dette kan påvirke overlevelsen av ferskvannsorganismer i vassdrag som allerede er marginaliserte.

Med hilsen

Marit Lorvik (e.f.)
seksjonsleder
Klima- og miljøavdelingen

Iver Øfsti Tanem
seniorrådgiver
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Trøndelag fylkeskommune Fylkets hus, Postboks 2560 7735 STEINKJER